ब

बः 1 N. of Varuṇa. -2 Water. -3 A water-jar; (the meanings of this letter are given in the following verse; बः पुमान् वरुणे सिन्धौ भगे तोये गते तु वा। गन्धने तन्तुसंताने पुंस्येव वपने स्मृतः ॥ Medinī.

बंह् 1 Ā. (बंहते, बंहित) To increase, grow. -*Caus.* 1 To increase. -2 To strengthen, make firm, fix.

बंहिमन् *m.* Abundance, multitude; P. VI. 4. 157.

बंहिष्ठ *a.* 1 Most abundant, very great, excessive; (superl. of बहुल q. v.). -2 Very low or deep.

बंहीयस् *a.* 1 More numerous or abundant, much more, exceeding; (compar. of बहुल q. v.). -2 Very stout or fat.

बकः 1 The Indian crane; न प्रयत्नशतेनापि शुकवत् पाठ्यते बकः H. -2 A cheat, rogue, hypocrite (the crane being a very cunning bird that knows well how to draw others into its clutches). -3 N. of a demon killed by Bhīma. -4 N. of another demon killed by Kriṣṇa. -5 N. of Kubera. -6 An apparatus for subliming metals or minerals. **-की** = पूतना q. v. अहो बकी यं स्तनकालकूटं जिघांसयापाययदप्यसाध्वी Bhāg. 3. 2. 23. -2 A female crane. **-Comp. -चरः, -वृत्तिः, -व्रतचरः, -व्रतिकः -व्रतिन्** *m.* 'acting like a crane', a false devotee, religious hypocrite; अधोदृष्टिर्नैष्कृतिकः स्वार्थसाधनतत्परः। शठो मिथ्याविनीतश्च बकव्रतचरो द्विजः ॥ Ms. 4. 196. **-चिञ्चिका, -चिञ्ची** a kind of fish. **-जित्** *m.*, **-निषूदनः** epithets of 1 Bhīma. -2 of Kriṣṇa. **-धूपः** a kind of perfume. **-पञ्चकम्** the last five days of the bright half of the month of Kārtika (during which even the heron eats no fish). **-यन्त्रम्** a kind of retort. **-व्रतम्** 'crane-like conduct', hypocrisy; ये बकव्रतिनो विप्राः Ms. 4. 197; see also 196 (बकव्रतचर). **-सहवासिन्** a lotus flower; Kuval.

बकबकाय Den. Ā. To croak.

बकाची A kind of fish.

बकाय Denom. P. To act like बक.

बकुर *a.* Horrible. **-रः** 1 Lightning; thunderbolt. -2 A wind instrument used in battle; अभि दस्युं बकुरेणा धमन्ता Ṛv. 1. 117. 21. (Naighaṇṭuka gives the first meaning.)

बकुलः 1 A kind of tree, Mimusops Elengi, (said according to the convention of poets to put forth blossoms when sprinkled by young women with mouthfuls of wine); काङ्क्षत्यन्यो (केसरः or बकुलः) वदनमदिरां दोहदच्छद्मनाऽस्याः Me. 80; बकुलः सीधुगण्डूषसेकात् (विकसति); तव निश्वसितानुकारिभिर्बकुलैरर्धचितां समं मया R. 8. 64; (for similar conventions about other trees see the quotation under अशोक). -2 A kind of drug. **-लम्** The fragrant flower of this tree; कृती मालाकारो बकुलमपि कुत्रापि निदधे Bv. 1. 54. **-ली** A kind of drug.

बकूलः The Bakula tree.

बकेरुका 1 A small crane. -2 The branch of a tree bent by the wind.

बकोटः A crane.

बटुः A boy, lad, chap, often used as a depreciatory term or to show contempt; चाणक्यबटुः &c.; see वटु. -2 A young Brahmachārin; अव्रता बटवोऽशौचाः Bhāg. 12. 3. 33. **-Comp. -मात्रः** a mere boy.

बटुकः 1 A boy, lad; see वटु. -2 A stupid fellow. **-Comp. -भैरवः** a form of Bhairava.

बटूकरणम् Investiture with the sacred thread.

बट्टलोहकम् Damasked steel.

बडि(लि)शम्(-शः, -शा, -शी) A fish-hook; स मीनोऽप्यज्ञानाद् बडिशयुतमश्नातु पिशितम् Bh. 3. 21; तांस्ते भक्षयतः कण्ठे यस्तप्तबडिशायते Bm. 1. 122. गरीयसेऽपकाराय तिमीनां बडिशं यथा Śiva B. 26. 45. -2 A surgical instrument.

बत *ind.* A particle expressing:— 1 Sorrow, regret (alas!); वयं बत विदूरतः क्रमगता पशोः कन्यका Māl. 3. 18; अहो बत महत् पापं कर्तुं व्यवसिता वयम् Bg. 1. 45. -2 Pity or compassion; क्व बत हरिणकानां जीवितं चातिलोलम् Ś. 1. 10. -3 Addressing, calling; बत वितरत तोयं तोयवाहा नितान्तम् G. M.; R. 9. 47. -4 Joy or satisfaction; अपि बत मधुपुर्यामार्यपुत्रोऽधुनास्ते Bhāg. 10. 47. 21; अहो बतासि स्पृहणीयवीर्यः Ku. 3. 20. -5 Wonder or surprise; वनजे नेति बलं बतास्ति सत्त्वे Ki. 13. 8; अहो बत महच्चित्रम् K. 154. -6 Censure. -7 Truth (सत्यार्थे); कल्याणी बत गाथेयं लौकिकी प्रतिभाति माम् Rām. 5. 34. 6. For the meanings of बत with अहो see under अहो.

बद् 1 P. To be steady or firm.

बदरः [बद् स्थैर्ये अरच्] 1 The jujube tree. -2 The kernel of the fruit of the cotton-plant. **-रा** The cotton shrub. **-रम्** 1 The fruit of jujube; करबदरसदृशमखिलं भुवनतलं यत् प्रसादतः कवयः। पश्यन्ति सूक्ष्ममतयः सा जयति सरस्वती देवी Vās. 1; बदरामलकाम्रदाडिमानामपहृत्य श्रियमुन्नतां क्रमेण Bv. 2. 8. -2 The pod of the cotton shrub. -3 The berry used as a weight. **-Comp. -कुणः** the time when the fruit of the jujube becomes ripe. **-पाचनम्** N. of a sacred bathing-place.

बदरिका 1 The jujube tree or its fruit; अन्ये बदरिकाकारा बहिरेव मनोहराः H. 1. 90. -2 N. of one of the many sources of the Ganges and of the neighbouring